EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 6. 2022
COM(2022) 259 final

2022/0175 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ, pokiaľ ide o zmenu rozhodnutia Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 zo 17. decembra 2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Toto rozhodnutie Komisie zahŕňa návrh rozhodnutia Rady o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ v súvislosti so zmenou rozhodnutia č. 3/2019 o prechodných opatreniach podľa článku 95 ods. 4 Dohody o partnerstve medzi EÚ a skupinou afrických, karibských a tichomorských štátov (AKT)[1] podpísanej 23. júna 2000 v Cotonou (ďalej len „dohoda o partnerstve z Cotonou“) (ďalej len „rozhodnutie o prechodných opatreniach“)[2]. Toto rozhodnutie bolo prvýkrát zmenené rozhodnutím Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 2/2020 zo 4. decembra 2020[3], ktorým sa predĺžilo uplatňovanie Dohody o partnerstve z Cotonou do 30. novembra 2021. Druhé predĺženie do 30. júna 2022 bolo schválené v súlade s rozhodnutím č. 3/2021[4] z 26. novembra 2021. Komisia navrhuje ďalšie predĺženie uplatňovania všetkých ustanovení dohody o partnerstve z Cotonou do 31. decembra 2022 alebo do nadobudnutia platnosti alebo predbežného vykonávania novej dohody o partnerstve medzi Úniou a štátmi AKT, podľa toho, čo nastane skôr.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o partnerstve z Cotonou

Dohoda o partnerstve z Cotonou je od roku 2000 rámcom pre vzťahy EÚ so 79 krajinami AKT. Dohoda bola uzatvorená na obdobie 20 rokov – od 1. marca 2000 do 29. februára 2020. Následne bola v rokoch 2005 a 2010 zrevidovaná.

Uplatňovanie ustanovení dohody o partnerstve z Cotonou sa rozhodnutím Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 zo 17. decembra 2019 predĺžilo do 31. decembra 2020 alebo do nadobudnutia platnosti novej dohody o partnerstve medzi Úniou a štátmi AKT, podľa toho, čo nastane skôr. Toto rozhodnutie bolo prvýkrát zmenené rozhodnutím Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 2/2020 zo 4. decembra 2020[5], ktorým sa predĺžilo uplatňovanie Dohody o partnerstve z Cotonou do 30. novembra 2021. Druhé predĺženie do 30. júna 2022 bolo schválené v súlade s rozhodnutím č. 3/2021[6] z 26. novembra 2021.

V septembri 2018 sa začali rokovania o novej dohode o partnerstve AKT – EÚ. Hlavní vyjednávači 15. apríla 2021 parafovali znenie novej dohody o partnerstve medzi Úniou a členmi Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov (OAKTŠ). Komisia neskôr zaslala svoj návrh na podpis Rade. Rokovania však boli opätovne otvorené

---

1 Rozhodnutie Rady z 19. decembra 2002, ktoré sa týka uzatvorenia Dohody o partnerstve medzi skupinou štátov africkej, karibskej a tichomorskej oblasti na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísanej v Cotonou 23. júna 2000 (Ú. v. EÚ L 65, 8.3.2003, s. 27).

2 Rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 zo 17. decembra 2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ [2020/2].

3 Rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 2/2020 zo 4. decembra 2020, ktorým sa mení rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ.

4 Rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2021 z 26. novembra 2021, ktorým sa mení rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ.

5 Rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 2/2020 zo 4. decembra 2020, ktorým sa mení rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ.

6 Rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2021 z 26. novembra 2021, ktorým sa mení rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ.

a zameriavajú sa na právnu povahu dohody. Návrh vrátane zmien týkajúcich sa právnej povahy bol však na úrovni pracovnej skupiny Rady AKT zastavený. Ukázalo sa, že diskusie na úrovni Rady Európskej únie nevedú k novej dohode, ktorá by sa mohla začať uplatňovať k súčasnému dátumu uplynutia platnosti dohody o partnerstve z Cotonou, t. j. 30. júna 2022. Takáto situácia by viedla k vákuu vo vzťahoch medzi EÚ a AKT, ktoré treba vyplniť.

2.2. Rada ministrov AKT – EÚ

Rada ministrov AKT – EÚ je orgánom na úrovni ministrov, ktorý bol zriadený dohodou (článok 15 dohody o partnerstve z Cotonou). Tvoria ju na jednej strane členovia Rady Európskej únie a členovia Európskej komisie a na druhej strane členovia vlády každého štátu AKT. Funkciou Rady ministrov AKT – EÚ je okrem iného prijímať rozhodnutia potrebné na realizáciu a vykonávanie dohody o partnerstve z Cotonou. Rada ministrov prijíma svoje rozhodnutia spoločnou dohodou zmluvných strán. Na to, aby boli rozhodnutia platné, musí byť prítomná i) polovica členov Rady Európskej únie (t. j. 14 ministrov členských štátov EÚ); ii) jeden člen Komisie a iii) dve tretiny členov zastupujúcich vlády štátov AKT (t. j. členovia vlád z 55 rôznych štátov AKT).

2.3. Prechodné opatrenia

Článok 95 ods. 4 druhý pododsek dohody o partnerstve z Cotonou znie takto: „*Rada ministrov prijme každé prechodné opatrenie, ktoré môže byť požadované až do vstupu novej dohody do platnosti*“. Podľa článku 95 ods. 4 druhého pododseku dohody o partnerstve z Cotonou sa prechodné opatrenia môžu uplatniť s cieľom predĺžiť uplatniteľnosť celej dohody alebo jej častí do dátumu začatia uplatňovania (predbežného vykonávania alebo nadobudnutia platnosti) novej dohody. V prípade, že sa nová dohoda nestane uplatniteľnou pred uplynutím platnosti existujúceho právneho rámca, treba v záujme zachovania právnej, politickej a inštitucionálnej kontinuity s krajinami AKT predĺžiť prijaté prechodné opatrenia s cieľom pokračovať v uplatňovaní súčasnej dohody.

2.4. Zmena prechodných opatrení Výborom veľvyslancov AKT – EÚ

V súlade s článkom 95 ods. 4 dohody o partnerstve z Cotonou má prijať rozhodnutie o prechodných opatreniach Rada ministrov AKT – EÚ. Podľa článku 15 ods. 4 dohody o partnerstve z Cotonou môže Rada ministrov AKT – EÚ delegovať právomoci na Výbor veľvyslancov. Na tento účel delegovala Rada ministrov AKT – EÚ 23. mája 2019 právomoc prijať rozhodnutie o prechodných opatreniach na Výbor veľvyslancov[7]. Podľa článku 16 ods. 2 dohody o partnerstve z Cotonou môže Výbor veľvyslancov v rámci mandátu, ktorý naň preniesla Rada ministrov AKT – EÚ, prijímať alebo meniť rozhodnutia záväzné pre zmluvné strany.

Výbor veľvyslancov sa podľa článku 1 svojho rokovacieho poriadku[8] pravidelne schádza, najmä aby pripravil zasadnutie Rady ministrov, a vždy, keď sa to ukáže potrebné na žiadosť jednej zo strán. Vzhľadom na túto flexibilitu môže Výbor veľvyslancov zabezpečiť, aby sa zmena rozhodnutia o prechodných opatreniach prijala včas, najneskôr v polovici júna 2022.

Výbor veľvyslancov AKT – EÚ preto na jednom zo svojich zasadnutí prijme zmenu rozhodnutia o prechodných opatreniach (ďalej len „pripravovaný akt“). Účelom pripravovaného aktu je ďalej predĺžiť uplatňovanie dohody o partnerstve z Cotonou v celom

---

[7] Rozhodnutie Rady ministrov AKT – EÚ č. 1/2019 z 23. mája 2019 o delegovaní právomocí na Výbor veľvyslancov AKT – EÚ, pokiaľ ide o rozhodnutie prijať prechodné opatrenia podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ [2019/920] (Ú. v. EÚ L 146, 5.6.2019, s. 114).

[8] Rozhodnutie Rady ministrov AKT – ES č. 3/2005 z 8. marca 2005 o prijatí rokovacieho poriadku Výboru veľvyslancov AKT–ES (Ú. v. EÚ L 95, 14.4.2005, s. 51).

rozsahu do 31. decembra 2022 alebo do nadobudnutia platnosti novej dohody, alebo začatia predbežného vykonávania novej dohody medzi Úniou a štátmi AKT, podľa toho, čo nastane skôr.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia navrhuje, aby sa súčasné rozhodnutie o prechodných opatreniach dohody o partnerstve z Cotonou zmenilo s cieľom predĺžiť uplatňovanie dohody o partnerstve z Cotonou do 31. decembra 2022 za predpokladu, že nová dohoda nenadobudne platnosť alebo sa nezačne predbežne vykonávať pred uvedeným dátumom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa má navrhovaná pozícia Únie prijať na zasadnutí Výboru veľvyslancov AKT – EÚ.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.4. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.*“*

Pojem *„akty s právnymi účinkami“* zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale *„môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“*[9].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Podľa článku 95 ods. 4 druhého pododseku dohody o partnerstve AKT – EÚ podpísanej 23. júna 2000 v Cotonou sa môžu uplatniť prechodné opatrenia s cieľom predĺžiť uplatniteľnosť celej dohody o partnerstve z Cotonou alebo jej častí do dátumu začatia uplatňovania novej dohody (predbežného vykonávania alebo nadobudnutia platnosti novej dohody po jej ratifikácii všetkými zmluvnými stranami). Predovšetkým *„Rada ministrov prijme každé prechodné opatrenie, ktoré môže byť požadované až do vstupu novej dohody do platnosti“*.

Z toho jasne vyplýva, že akt, ktorý má Výbor veľvyslancov AKT – EÚ prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravované rozhodnutie Výboru veľvyslancov bude záväzné podľa medzinárodného práva v súlade s článkami 15 a 16 dohody.

Výbor veľvyslancov je orgán zriadený podľa článku 16 dohody o partnerstve z Cotonou.

Európska únia je popri svojich členských štátoch zmluvnou stranou dohody o partnerstve z Cotonou, a teda bude pripravovaným rozhodnutím Výboru veľvyslancov viazaná.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

[9] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú fungovania dohody o partnerstve z Cotonou ako celku, najmä predĺženia jej uplatňovania po predpokladanom dátume uplynutia platnosti. Hmotnoprávny základ rozhodnutia Rady sa preto musí stanoviť na základe dohody o partnerstve z Cotonou ako celku[10].

Dohoda o partnerstve z Cotonou bola uzatvorená ako dohoda o pridružení, a teda vychádzala z článku 310 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorý je ekvivalentom článku 217 ZFEÚ. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 217 ZFEÚ.

4.3. Záver

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú fungovania dohody o partnerstve z Cotonou ako celku, najmä predĺženia jej uplatňovania po predpokladanom dátume uplynutia platnosti. Hmotnoprávny základ rozhodnutia Rady sa preto musí stanoviť na základe dohody o partnerstve z Cotonou ako celku[11].

Dohoda o partnerstve z Cotonou bola uzatvorená ako dohoda o pridružení, a teda vychádzala z článku 310 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorý je ekvivalentom článku 217 ZFEÚ. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 217 ZFEÚ.

---

[10] Pozri najmä rozsudok vo veci *C-244/17, Komisia/Rada* („Kazachstan“) [ECLI:EU:C:2018:662], s. 40 a v ňom uvedenú judikatúru.

[11] Pozri najmä rozsudok vo veci *C-244/17, Komisia/Rada* („Kazachstan“) [ECLI:EU:C:2018:662], s. 40 a v ňom uvedenú judikatúru.

2022/0175 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ, pokiaľ ide o zmenu rozhodnutia Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 zo 17. decembra 2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 217 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dohoda o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov (AKT) na jednej strane a Európskou úniou a jej členskými štátmi na strane druhej (ďalej len „dohoda o partnerstve AKT – EÚ“)[12] bola podpísaná 23. júna 2000 v Cotonou. Dohoda o partnerstve AKT – EÚ nadobudla platnosť 1. apríla 2003 a má sa uplatňovať do 30. júna 2022 v súlade s rozhodnutím Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 zo 17. decembra 2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ (ďalej len „rozhodnutie o prechodných opatreniach“)[13] zmeneným rozhodnutím Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2021 z 26. novembra 2021, ktorým sa mení rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4.

(2) Podľa článku 95 ods. 4 prvého pododseku dohody o partnerstve AKT – EÚ sa v septembri 2018 začali rokovania o novej dohode o partnerstve AKT – EÚ. Nová dohoda nebude pripravená na uplatňovanie k dátumu uplynutia platnosti súčasnej dohody o partnerstve AKT – EÚ. Považuje sa preto za potrebné zmeniť rozhodnutie č. 3/2019 o prechodných opatreniach tak, aby sa ďalej predĺžilo uplatňovanie ustanovení súčasnej dohody o partnerstve AKT – EÚ.

(3) V článku 95 ods. 4 druhom pododseku dohody o partnerstve AKT – EÚ sa stanovuje, že Rada ministrov AKT – EÚ prijme prechodné opatrenia, ktoré môžu byť požadované do vstupu novej dohody do platnosti.

(4) Podľa článku 15 ods. 4 Dohody o partnerstve z Cotonou delegovala Rada ministrov AKT – EÚ 23. mája 2019 právomoc prijímať prechodné opatrenia na Výbor veľvyslancov AKT – EÚ. Výbor veľvyslancov AKT – EÚ bude mať pravidelné

[12] Dohoda (Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3) zmenená dohodou podpísanou 25. júna 2005 v Luxemburgu (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 27) a dohodou podpísanou 22. júna 2010 v Ouagadougou (Ú. v. EÚ L 287, 4.11.2010, s. 3).

[13] Rozhodnutie Výboru veľvyslancov AKT – EÚ č. 3/2019 zo 17. decembra 2019 o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ [2020/2].

zasadnutie, na ktorom prijme rozhodnutie o zmene prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ.

(5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ, keďže pripravovaný akt je pre Úniu záväzný.

(6) Ustanovenia dohody o partnerstve AKT – EÚ sa budú aj naďalej uplatňovať s cieľom zachovať kontinuitu vo vzťahoch medzi Úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a štátmi AKT na strane druhej. Cieľom zmenených prechodných opatrení preto nie je zmena dohody o partnerstve AKT – EÚ, ako sa stanovuje v jej článku 95 ods. 3,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ, je zmeniť rozhodnutie č. 3/2019 o prechodných opatreniach tak, aby sa uplatňovanie všetkých ustanovení dohody o partnerstve AKT – EÚ predĺžilo do 31. decembra 2022 alebo do nadobudnutia platnosti alebo začatia predbežného vykonávania novej dohody o partnerstve medzi Úniou a štátmi AKT, podľa toho, čo nastane skôr.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda